ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความสูญเสียทางเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากโรคไตเรื้อรังในอำเภอจุน จังหวัดพะเยา

ผู้เขียน นางสาวเมธาวี ศุภการกำจร

ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ. วัชรี พฤกษิกานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผศ.ดร.ปิยะลักษณ์ พุทธวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือประการแรก เพื่อประเมินความสูญเสียทางเศรษฐกิจของผู้ป่วยนอกที่เป็นโรคไตเรื้อรังในอำเภอจุน จังหวัดพะเยา ประการที่สอง เพื่อประเมินความสูญเสียทางเศรษฐกิจตลอดอายุขัยแบบองค์รวมเนื่องจากการเป็นโรคไตเรื้อรังในอำเภอจุน จังหวัดพะเยา ในส่วนความสูญเสียทางเศรษฐกิจของผู้ป่วยนอกที่เป็นโรคไตเรื้อรังใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือผู้ป่วยนอกที่เป็นโรคไตเรื้อรังและเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจุน อำเภอจุน จังหวัดพะเยาจำนวน 300 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ในส่วนการวิเคราะห์ต้นทุนของโรงพยาบาลที่ใช้ในการศึกษาได้รวบรวมจากข้อมูลทุติยภูมิของโรงพยาบาลจุน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 และในส่วนของการประเมินความสูญเสียทางเศรษฐกิจตลอดอายุขัยแบบองค์รวมเนื่องจากการเป็นโรคไตเรื้อรัง ใช้ข้อมูลจากโรงพยาบาลจุน อำเภอจุน จังหวัดพะเยาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 คือจำนวนผู้ป่วยนอกที่เป็นโรคไตเรื้อรัง และข้อมูลจำนวนผู้เสียชีวิตทั้งหมดจากโรคไตเรื้อรัง นอกจากนี้ยังใช้ข้อมูลจากองค์กรอนามัยโลก ได้แก่ ค่าถ่วงน้ำหนักความพิการและตารางอายุขัยเฉลี่ยมาตรฐานขณะที่มีการเสียชีวิต โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบจำลอง Disability-Adjusted Life Years หรือ DALYs ในการวัดสถานะสุขภาพของประชากรแบบองค์รวมเพื่อคำนวณหาต้นทุนค่าเสียโอกาสในช่วงที่ป่วยและเสียชีวิตก่อนวัยอันควร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลการศึกษา พบว่าต้นทุนในส่วนของความสูญเสียทางเศรษฐกิจ (ต่อคนต่อปี) มีต้นทุนเฉลี่ยรวมทั้งหมดเท่ากับ 11,443.60 บาทต่อคนต่อปี ประกอบด้วยต้นทุนของโรงพยาบาลมีค่าเท่ากับ 6,908.75 บาทต่อคนต่อปี และต้นทุนของผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยมีค่าเท่ากับ 4,534.85 บาทต่อคนต่อปี และในส่วนต้นทุนของผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย ประกอบด้วยต้นทุนชัดแจ้งหรือต้นทุนที่จ่ายจริง (Explicit Cost) และต้นทุนแอบแฝง (Implicit Cost) โดยต้นทุนชัดแจ้งหรือต้นทุนที่จ่ายจริงจะคำนวณเฉพาะต้นทุนค่าเดินทางของผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยมีค่าเท่ากับ 1,152.89 บาทต่อคนต่อปีและในส่วนต้นทุนแอบแฝงของผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย คำนวณจากต้นทุนค่าเสียโอกาสด้านต่าง ๆ มีค่าเท่ากับ 3,381.96 บาทต่อคนต่อปี

ผลการประเมินความสูญเสียทางเศรษฐกิจตลอดอายุขัยแบบองค์รวมเนื่องจากการเป็นโรคไตเรื้อรังในอำเภอจุน จังหวัดพะเยา มีต้นทุนเฉลี่ยรวมทั้งหมดเท่ากับ 368,605.23 บาทต่อคน ประกอบด้วยต้นทุนค่าเสียโอกาสในช่วงที่เสียชีวิตก่อนวัยอันควร ซึ่งมีจำนวนปีเท่ากับ 118.28 ปี และมีมูลค่าเท่ากับ 360,457.23 บาทต่อคน และต้นทุนค่าเสียโอกาสในช่วงที่ป่วย หรือมีภาวะบกพร่องทางสุขภาพ ซึ่งมีจำนวนปีเท่ากับ 120.47 ปีและมีมูลค่าเท่ากับ 8,148.00 บาทต่อคน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Economics Loss from Chronic Kidney Disease in Chun District, Phayao Province

Author Ms. Metawee Supakarnkhamjon

Degree Master of Economics

Thesis Advisory Committee Assoc. Prof. Watcharee Prugsiganont Advisor
Asst. Prof. Dr. Piyaluk Buddhawongsa Co-advisor

ABSTRACT

This study comprises two objectives which are first, studying chronic kidney disease situation and economics loss of chronic kidney disease out-patients in Chun district, Phayao province. The second is conducting analysis holistic economic loss through lifespan caused by chronic kidney disease in Chun district, Phayao province. Besides, questionnaire is implemented as a tool for compiling data. The sample group consists of 300 persons, which selected from chronic kidney disease out-patients and treated in Chun hospital, Chun district, Phayao province. The descriptive statistics, percentage, and mean were used for data analysis. The hospital cost analysis implemented in this study was compiled from secondary data of Chun Hospital, Chun District, Phayao Province during 2011 budget. Meanwhile, for holistic economics loss through lifespan caused by chronic kidney disease, the data was derived from Chun Hospital, Chun District, Phayao Province during 2011 budget consisting of out-patients with chronic kidney disease and all deceased from chronic kidney disease, as well as data derived from the World Health Organization (WHO) namely disability weight and standard life expectancy at age of death table when deceased. Besides, the Disability-Adjusted Life Years or DALYs model was

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

used to conduct data analysis for measuring integrated health status of population to calculate opportunity cost from illness and premature death duration.

The findings indicated that average cost of economics loss (per person per annum) was equivalent to 11,443.60 Baht per person per annum consisting of hospital cost of 6,908.75 Baht per person per annum, costs of patient and relatives equal to 4,534.85 per person per annum. In addition, costs of patient and relatives consist of explicit cost and implicit cost. The explicit cost was calculated only from travelling cost paid by patient and its relative equivalent to 1,152.89 Baht per person per annum. The implicit cost of patient and its relative calculated from opportunity cost equivalent to 3,381.96 Baht per person per annum.

The average cost of holistic economics loss through lifespan caused by chronic kidney disease in Chun District, Phayao Province was equivalent to 368,605.23 Baht per person comprising opportunity cost during premature death duration of 118.28 years and 360,457.23 Baht per person. The opportunity cost from illness or health disability duration was equivalent to 120.47 years and 8,148.00 Baht per person.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved